

Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 22. juni 2009 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5-8 femte ledd og § 22-2 andre ledd.

Kapittel I. Regler

§ 1. Det ytes stønad til fysioterapi ved sykdom, skade eller lyte. Det må foreligge henvisning fra lege, kiropraktor eller manuellterapeut, og behandlingen må være av vesentlig betydning for medlemmets sykdom og funksjonsevne. Det kreves ikke henvisning ved behandling hos manuellterapeut.

Med manuellterapeut menes fysioterapeut som

1.
  - a) har bestått eksamen i klinisk masterstudium i manuellterapi for fysioterapeuter ved norsk universitet eller tilsvarende utdanning eller
  - b) har godkjenning for bruk av takst A8 Manuellterapi i denne forskriften og har bestått eksamen i differensialdiagnostikk, laboratorieanalyser og utdanning i radiologi tilsvarende norsk masterutdanning, og i tillegg
2. har gjennomgått opplæring i trygdefaglige emner mv. Departementet fastsetter nærmere krav til innhold i og omfang av opplæringen.

§ 2. Ved henvisning til fysioterapi må henvisende behandler oppgi nøyaktig diagnose og resultatet av foretatte undersøkelser. Behandlingens hensikt bør angis klart i henvisningen.

En henvisning gjelder for inntil 24 behandlinger. Dersom det er behov for ytterligere behandling, skal det foreligge ny henvisning.

Behandlingen må påbegynnes innen 6 måneder etter at henvisende behandler har skrevet henvisningen, og det kan ikke være opphold på mer enn 6 måneder i behandlingen. Hvis ikke fristene overholdes, må medlemmet ha ny henvisning.

Etter samtykke fra medlemmet skal fysioterapeuten oversende epikrise til henvisende behandler etter avsluttet behandling.

§ 3. Utgifter til fysioterapi dekkes bare hvis den som gir behandlingen

- a) har autorisasjon som fysioterapeut etter lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. § 48
- b) har godkjenning etter tidligere regelverk, jf. helsepersonelloven § 76 annet ledd, eller
- c) er fysioterapeut fra et Annet EØS-land og yter midlertidig tjeneste i Norge, jf. forskrift 8.oktober 2008 nr.1130 om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land.

§ 4. Stønad til fysioterapi etter denne forskriften omfatter følgende behandlingsformer:

1. Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje
2. Pulsatorbehandling

3. Kortbølge/mikrobølge/laser
4. Elektroterapi
5. Ultralyd
6. Traksjonsbehandling
7. Manuell terapi
8. Psykomotorisk fysioterapi
9. Medisinske bad og pakninger
10. Aktiv oppvarming
11. Øvelsesbehandling i grupper
12. Gruppebehandling i basseng.

§ 5. Det ytes stønad til fysioterapi etter takstene i kapittel III.

Det ytes stønad etter honorartakstene ved behandling for sykdommer som er nevnt i kapittel II, ved skader og sykdom som går inn under folketrygdloven kapittel 13 Yrresskadedekning, se loven § 5-25, og ved behandling av barn under 12 år.

Dersom fysioterapeuten er i tvil om vilkårene for dekning etter honorartakst er oppfylt, kan tilsagn fra Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer innhentes før behandlingen starter.

§ 6. Hvis et medlem ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for fysioterapeuten etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 5-1 tredje og fjerde ledd.

Folketrygden yter reisetillegg etter reglene og takstene i kapittel III, avsnitt F.

§ 7. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer kan inngå avtale med en fysioterapeut om direkte oppgjør, jf. folketrygdloven § 22-2 andre ledd. Fysioterapeuten har da ikke rett til å kreve av medlemmet den delen av honoraret som folketrygden dekker. Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer fastsetter nærmere regler for direkte oppgjør.

§ 8. Ved krav om stønad til fysioterapi skal det fremlegges spesifisert og kvittert regning fra fysioterapeuten. Regningen må i tillegg til diagnosen for de utførte behandlingene inneholde alle opplysninger som er nødvendig for å avgjøre kravet.

Fysioterapeuten skal utstede regning på blankett fastsatt av Helsedirektoratet. Krav som fremsettes elektronisk skal utformes i samsvar med filformat fastsatt av Helsedirektoratet eller det organ Helsedirektoratet bestemmer.

Kapittel II. Sykdomsliste

Ved følgende sykdommer ytes stønad etter honorartakst, jf. § 5 andre ledd:

A. Indremedisin

Sykdomsgruppe	Sykdom	Merknad
1. Kroniske lungelidelser med nedsatt respirasjonskapasitet	a) Astma b) Cystisk fibrose	Til punkt 1: Nødvendig

	c) Emfysem	thoraxdrenasje hos pasient med sekretstagnasjon kommer i tillegg.
	d) Kronisk obstruktiv bronkitt	
	e) Alvorlig thoraxdeformitet	
	f) Annen kronisk lungelidelse med nedsatt respirasjonskapasitet	
2. Nyrelidelse	a) Uremi med langvarig dialyse	
	b) Annen lidelse med langvarig dialyse	
3. Blødersykdom med leddaffeksjon	a) Hemofili	
	b) Von Willebrands sykdom	
4. Hjertelidelse	a) Akutt hjerteinfarkt	<i>Til punkt 4:</i> Opptrening etter henvisning fra spesialist i indremedisin begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
5. Karlidelse i sentralnervesystemet med neurologisk utfall	a) Hemiplegi og annen motorisk funksjonsforstyrrelse	
6. Lymfødem	a) Alvorlig primært lymfødem	
	b) Sekundært lymfødem	

	B. Kirurgi	
	Sykdom	Merknad
1. Etter skader	a) Ved brudd	<i>Til punkt 1-3:</i>
	b) Ved betydelig skade på muskulatur, ligament eller sene	Ved behov for behandling i mer enn en måned. Begrenset til 6

- måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
2. Inngrep på ledd
    - Operasjon på
      - a) Ekstremitetsledd
      - b) Rygghvirvelsøylen
  3. Større inngrep for feilfunksjon i a) Operasjon på sene
bevegelsesapparatet
    - b) Operasjon på muskulatur
    - c) Ligamentrekonstruksjon
    - d) Knokkelreseksjon
  4. Store operasjoner på indre organer
    - a) Hjerteroperasjon
    - b) Lungeoperasjon
    - c) Stor karoperasjon
    - d) Organtransplantasjon
    - e) Cancer-glandeltolett som har ført til funksjonssvikt

Til punkt 4:
Begrenset til 6 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.
  5. Operasjon på sentralnervesystemet
    - a) Alle tilstander med nevrologiske utfall
  6. Preoperativ behandling
    - a) Thoraxoperasjon
    - b) Stor karoperasjon
    - c) Organtransplantasjon
    - d) Ortopediske operasjoner

Til punkt 6:
Begrenset til 4 uker før operasjonen.
  7. Belastningsplager på grunn av
    - a) Amputasjon høyere enn
    - b) fingre og tær
    - c) Varige lammelser
    - Balanse- eller koordinasjonssvikt med varig bruk av krykke eller rullestol

Til punkt 7:
Behandling for arm-/skulder-/nakkeplager dekkes også fullt ut.
  8. Urologi
    - a) Alvorlige former for blæreekstrofi/epispadi

Til punkt 8:
Etter henvisning fra spesialist i kirurgi, urologi eller fra tilsvarende spesialavdeling.

- 9. Brystrekonstruksjon
- 10. Immobilisering i sykehus utover 8 uker uten gangfunksjon

- a) Cancer mamma
- a) Betydelig muskelatrofi og kraftnedsettelse

Både opererte og ikke opererte gis fri behandling.

Til punkt 10: Etter henvisning fra spesialist i kirurgi, indremedisin, lungemedisin eller tilsvarende spesialavdeling. Begrenset til 3 måneder fra det tidspunkt behandlingen ble påbegynt.

C. Neurologi Sykdom

Sykdomsgruppe

- 1. Alvorlig organisk sykdom eller skade i sentralnervesystemet med spastiske eller slappe pareser, tremor eller koordinasjonssvikt

- a) Hemiplegi
- b) Paraplegi
- c) Kvadriplegi
- d) Cerebral parese
- e) Multipel sclerose

Merknad

Til punkt 1: Alle alvorlige øvre nevronlidelser med sentral affeksjon får fri behandling. Nedre nevronlesjoner med slappe pareser får fri fysioterapi bare ved multiple affeksjoner.

- f) Parkinsonisme
- g) Amyotrofisk lateralsclerose
- h) Bulbær paralyse
- i) Myelomeningocele
- j) Poliomyelittseqvele
- k) Annen lidelse med tilsvarende neurologisk utfall

- 2. Alvorlig organisk sykdom eller skade med affeksjon av flere spinalnerver

- a) Multiple lesjoner av b) røtter, plexus eller perifere nerver
- Guillain-Barrè

Til punkt 2a: Rotaffeksjon ved nucleusprolaps gir bare rett til stønad etter honorartakstene ved operasjon.

- 3. Alvorlig generalisert polynevropati

- 4. Alvorlig nevromuskulær

- a) Dystrophia myotonica

sykdom med muskulær svikt

- b) Myotonia congenita
  - c) Myastenia gravis
  - d) Progressiv muskeldystrofi
  - e) Annen nevromuskulær lidelse med muskelsvikt
- Til punkt 1-4:*
Nødvendig thoraxdrenasje hos pasient med nedsatt respirasjonskapasitet og/eller sekretstagnasjon kommer i tillegg.

- Sykdomsgruppe**
1. Livstruende leukemi, stamcellebehandlet

  2. Kreft i langt kommet, uhelbredelig fase

**D. Onkologi
Sykdom**

Merknad

Til punkt 1:
Etter henvisning fra spesialavdeling. Begrenset til 4 uker før og 6 måneder etter behandlingen. Behandlingen kan gis intensivt.

Til punkt 2:
Legen må attestere på henvisningen at pasienten er for syk til å gjennomføre effektiv egenaktivitet.

- Sykdomsgruppe**
1. Funksjonsforstyrrelse i bevegelsesapparatet

**E. Pediatri
Sykdom**

Merknad

Til punkt 1:
Barn under 18 år. Ved medfødt misdannelse av ekstremitet av en slik grad at protesebruk er nødvendig, også ut over 18 år.

Medfødt eller ervervet:

- a) Aplasi
- b) Kontraktur/feil stilling i ledd
- c) Calve-Legg-Perthes sykdom
- d) Skade i sentralnervesystemet med motorisk funksjonsforstyrrelse
- e) Alvorlig bevegelsesforstyrrelse av annen årsak

2. Hørselsdefekt

- a) Døvhhet
- b) Tunghørthet

Til punkt 2:
Barn under 18 år.

Til punkt 2b:
For første behandlingsserie må det foreligge henvisning fra spesialist i øre-nese-hals-sykdommer.

Sykdomsgruppe
1. Psykisk lidelse

F. Psykiatri
Sykdom

Merknad

- a) Psykogen parese med bevegelsesforstyrrelse
- b) Etter opphold i psykiatrisk avdeling eller ved henvisning fra poliklinikk i psykisk helsevern
- c) Medikamentindusert bevegelsesforstyrrelse

Til punkt 1b:
Begrenset til 6 måneder fra det tidspunktet behandlingen ble påbegynt.

Sykdomsgruppe
1. Psykisk utviklingshemming

G. Psykisk utviklingshemming
Sykdom

- a) Motorisk funksjonsforstyrrelse

H. Revmatiske og andre lidelser i ledd og knokler
Sykdomsgruppe   **Sykdom**   **Merknad**

1. Kronisk artritt i flere ledd	a) Rheumatoid artritt b) Bekhterews sykdom c) Reiters sykdom d) Psoriasisartritt e) Yersinaartritt f) Annen kronisk inflammatorisk/infeksiøs eller immunologisk artritt	<i>Til punkt 1b:</i> Lidelsen må være påvist ved røntgen eller være entydig klinisk påvist av spesialist.
2. Degenerative leddlidelser	a) Artrose i større vektbærende ledd (hofte, kne, ankel) b) Artrose i skulderledd	<i>Til punkt 2:</i> Artrose skal være klinisk og røntgenologisk påvist. <i>Til punkt 2b:</i> Omfatter bare artrose i humero-scapularleddet, ikke i acromioclavicularleddet.
3. Leddplager i forbindelse med svangerskap	a) Bekkenløsning med gangvansker under svangerskap b) Bekkenløsning med gangvansker etter fødsel c) Kronisk bekkenleddsyndrom	<i>Til punkt 3b:</i> Begrenset til 6 måneder fra behandlingen ble påbegynt etter fødsel. <i>Til punkt 3c:</i> Etter henvisning fra spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering, ortopedi eller revmatologi.
4. Bindevevslidelser	a) LED (SLE) b) Sclerodermi c) Polymyositt/Dermatomyositt d) Polyarteritis nodosa og andre utbredte nekrotiserende vaskulitter e) Marfans syndrom f) Ehlers-Danlos syndrom g) Silver-Russels syndrom h) Klippel-Feil syndrom	
5. Kontraktur i hud eller	a) Følgetilstand etter	<i>Til punkt 5:</i>

bløtdeler med affeksjon av ledd	brannskade/etseskade	Også ved risiko for leddkontraktur.
	b) Følgetilstand etter stråleskade	
	c) Følgetilstand etter infeksjon	
6. Ryggglidelse med korsettbruk	a) Scoliose	<i>Til punkt 6:</i> Ved bruk av ramme- og kroppskorsett (ikke spilekorsett) og i 6 måneder etter avvikling.
7. Blødersykdom med leddaffeksjon	a) Hemofili	
	b) von Willebrands sykdom	
8. Sykdommer i knokler	a) Osteogenesis imperfecta	
	b) Osteitis deformans	
	c) Hypofosfatemisk rakitt eller osteomalaci, vitamin D-resistent	
	d) Osteomyelitt, sequele	
9. Medfødte sjeldne tilstander med skjelettaffeksjon		<i>Til punkt 9:</i> Med sjeldne medisinske tilstander menes enkeltdiagnoser som forekommer i antall opp til 1:10.000, dvs. ca. 500 personer i Norge.

Sykdomsgruppe	I. Øyesykdommer Sykdom	Merknad
1. Øyenlidelse	a) Blindhet b) Svaksynthet	<i>Til punkt 1b:</i> Omfatter tilfeller der visusfunksjonen er redusert til 6/18 eller mer med beste korreksjon, eventuelt tilfeller med meget sterkt innskrenket sidesyn (synsfelt).

Kapittel III. Takster

A. Undersøkelse, individuell øvelsesbehandling, elektroterapi m.m.

		Honorartakst	Refusjonstakst	Egenandel
		Kr	Kr	Kr
1a	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg, inntil 30 minutter	242,-	95,-	147,-
1b	Undersøkelse når henvisende behandler ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut, inntil 30 minutter	242,-	242,-	0,-
1c	Tillegg for varighet ut over 30 minutter, jf. takst 1a og 1b	86,-	86,-	0,-
1d	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg hos fysioterapeut med godkjent videreutdanning i manuell terapi eller psykomotorisk fysioterapi og ved undersøkelse av barn under 12 år, inntil 30 minutter	325,-	178,-	147,-
1e	Undersøkelse når henvisende behandler ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut med godkjent videreutdanning i manuell terapi eller psykomotorisk fysioterapi og ved undersøkelse av barn under 12 år, inntil 30 minutter	325,-	325,-	0,-
1f	Tillegg for varighet ut over 30 minutter, jf. takst 1d og 1e	117,-	117,-	0,-
1g	Tillegg ved undersøkelse i samband med utforming av individuell plan eller tverrfaglig utredning av rehabiliteringspasient	30,-	30,-	0,-

Merknader:

Inkludert i undersøkelsestakstene ligger honorar for for- og etterarbeid, men tidsangivelsen angir den tiden pasienten er til stede ved undersøkelsen.

Takstene 1a og 1d inngår i det antall behandlinger henvisningen gjelder for. Taksten kan benyttes inntil én gang i løpet av behandlingsserien, og kan ikke benyttes ved henvisning til ytterligere behandlinger dersom pasienten allerede er tilstrekkelig utredet.

Takstene 1b og 1e kan benyttes når henvisende behandler i særskilte tilfeller ber om en separat undersøkelse av en pasient eller når henvisende behandler ber om en skriftlig tilbakemelding i løpet av behandlingsserien, og dette medfører at fysioterapeuten må foreta en nærmere undersøkelse av pasienten. Taksten kan utløses inntil én gang per behandlingsserie.

2. Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i

a) 20 minutter	93,-	18,-	75,-
b) 30 minutter	140,-	27,-	113,-
c) 40 minutter	185,-	37,-	148,-
e) 60 minutter	328,-	128,-	200,-
f) 90 minutter	493,-	230,-	263,-
g) Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr for medisinsk treningsterapi eller slyngeterapi	12,-	12,-	0,-

Merknader:

Pasienten skal ha fysioterapeutens oppmerksomhet i hele behandlingstiden. Overlapping av pasientbehandlinger honoreres kun i de tilfeller det er medisinsk nødvendig at fysioterapeuten behandler to pasienter samtidig i samme rom. Med medisinsk nødvendig menes i dette tilfellet av pasientene profiterer på å behandles sammen.

Råd og praktisk veiledning i tilknytning til behandlingsopplegget er inkludert i taksten.

Takst 2f kan benyttes ved behandling av

- barn med motoriske utviklings- eller funksjonsforstyrrelser når det i forbindelse med behandlingen skal gis veiledning til foreldre, barnehagepersonell eller skolepersonell,
- pasienter med lymfødem når det i forbindelse med lymfedrenasje er nødvendig med bandasjering eller tilpassing av strømper.

For å utløse takst 2g må treningsrommet inneha spesialkonstruert utstyr både for medisinsk treningsterapi og slyngeterapi. *Takst 2g kan bare kombineres med takstene 2a-f og takst 8.*

3a	Pulsatorbehandling, en ekstremitet	52,-	7,-	45,-
3b	Tillegg for ytterligere ekstremitet	26,-	6,-	20,-
4.	Kortbølge, mikrobølge, laser	48,-	3,-	45,-
5a	Elektroterapi, ett område	46,-	1,-	45,-
5b	Tillegg for ytterligere område	22,-	2,-	20,-

Merknad:

Taksten kan benyttes ved behandling med strøm uavhengig av bølgelengde og svingetall: Galvanisk-, faradisk- og diadynamisk strøm, transcutan nervestimulering, interferensstrøm og iontoforese.

6a	Ultralyd, ett område	45,-	0,-	45,-
6b	Tillegg for ytterligere område	20,-	0,-	20,-

Merknad til takst 3b, 5b, 6b:

Takstene kan bare benyttes én gang, det vil si at de ikke kan repeteres på flere områder/ekstremiteter samme behandlingsdag.

7.	Traksjonsbehandling i benk eller slynge			
	a) for ryggen	58,-	1,-	57,-
	b) for nakken	58,-	1,-	57,-
8a	Manuell terapi	220,-	82,-	138,-
8b	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 minutter	89,-	37,-	52,-

Merknad:

Manuell terapi kan bare kombineres med behandlingsformene under takstene 30-33 og med takst 2g. Eventuell øvelsesbehandling som gis i kombinasjon med manuell terapi er inkludert i taksten. Dersom manuell terapi gis i kombinasjon med gruppebehandling, anses dette som ulike behandlingstiltak. Takst 8 og takstene 30-33 kan ikke utløses for samme tidsrom.

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av en person med godkjent videreutdanning i manuell terapi.

9.	Psykomotorisk fysioterapi, inntil 60 minutter	452,-	252,-	200,-
----	---	-------	-------	-------

Merknad:

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av en person med godkjent videreutdanning i psykomotorisk fysioterapi.

10.	Veiledet trening, minst ½ time	31,-	31,-	0,-
-----	--------------------------------	------	------	-----

Merknad:

Taksten kan benyttes når pasienten, mellom behandlingene og i løpet av behandlingsperioden, trener på instituttet etter et individuelt tilpasset treningsprogram. Det forutsettes at fysioterapeuten er tilgjengelig for råd og veiledning. Det er et vilkår for rett til stønad at pasienten har dekning etter honorartakst, jf. § 5. Treningen regnes ikke som en behandling, og kommer i tillegg til de 24 behandlingene henvisningen gjelder for. Taksten kan benyttes inntil 5 ganger mellom to behandlinger.

B. Medisinske bad, pakninger, aktiv oppvarming

20.	Medisinske bad	46,-	1,-	45,-
21.	Varme-/kuldepakninger	11,-	1,-	10,-
22.	Aktiv oppvarming ved bruk av ergometersykkel, tredemølle mv.	19,-	0,-	19,-

C. Øvelsesbehandling i grupper

30.	Øvelsesbehandling i grupper på inntil 10 personer			
	a) For de første fem personer i 60 minutter, pr. pasient	102,-	17,-	85,-
	b) For de neste fem (6-10) personer, pr. pasient	85,-	0,-	85,-
	c) For de første fem personer i 90 minutter, pr. pasient	153,-	31,-	122,-
	d) For de neste fem (6-10) personer, pr. pasient	123,-	1,-	122,-
31.	Gruppebehandling i basseng med inntil 10 personer			
	a) For de første fem personer i 30 minutter, pr. pasient	63,-	10,-	53,-
	b) For de neste fem (6-10) personer, pr. pasient	54,-	1,-	53,-
	c) For de første fem personer i 60 minutter, pr. pasient	118,-	18,-	100,-
	d) For de neste fem (6-10) personer, pr. pasient	103,-	3,-	100,-
32.	Medisinsk treningsterapi i grupper på inntil fem personer i minst 60 minutter, pr. pasient	104,-	20,-	84,-
33.	Øvelsesbehandling i gruppe på inntil 4 barn under 12 år i 60 minutter, pr. pasient	205,-	205,-	0,-

Merknad til punkt C:

Utgifter til øvelsesbehandling i grupper dekkes på følgende vilkår:

1. Medlemmet må ha vært til individuell undersøkelse og/eller behandling.
2. Pasientgruppen må ikke overstige ti personer.
3. Fysioterapeuten må være til stede i hele behandlingstiden.

Merknad til punkt A, B, C:

Det ytes ikke stønad for mer enn inntil tre individuelle behandlingsformer og en gruppebehandling samme dag, eventuelt for to gruppebehandlinger, herav en i basseng.

Kombinasjon av undersøkelse og behandling, individuell behandling og gruppebehandling eller av to ulike typer gruppebehandlinger teller som to behandlinger i forhold til begrensningen på 24 behandlinger per henvisning.

D. Behandling av pasient over 70 år/rullestolbruker

40.	Tillegg for undersøkelse og/eller behandling av pasient over 70 år/rullestolbruker	17,-	17,-	0,-
-----	--	------	------	-----

E. Samarbeidsmøte

50a	Møtegodtgjørelse med reisetid når fysioterapeuten deltar i samarbeid med annet helse- og sosialfaglig personell som ledd i et behandlings- eller rehabiliteringsopplegg for enkeltpasienter, herunder i basisteam. Beregnes for arbeid i inntil en halv time. Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglige medisinske sentra og lignende	226,-	226,-	0,-
50b	Senere per påbegynt halvtime	226,-	226,-	0,-

Merknad:

Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Samarbeidet kan omfatte diagnostisering, kartlegging av rehabiliteringsbehov, utarbeiding og oppfølging av rehabiliteringsplan, vurdering av funksjonsnivå, tilrettelegging av miljø mv. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke per pasient. Skyssgodtgjørelse kan kreves i tillegg etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Taksten kan også brukes når møtet foregår over telefon. Møtet må være planlagt.

51	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon om enkeltpasient med lege, fysioterapeut i andrelinjetjenesten, manuellterapeut, kiropraktor, kommunal helse- og sosialtjeneste (pleie- og omsorgstjeneste, helsestasjon, skolehelsetjeneste og sosialkontor) og bedriftshelsetjeneste	52,-	52,-	0,-
----	---	------	------	-----

Merknad:

Taksten kan også benyttes av manuellterapeut ved kommunikasjon med fysioterapeut i kommunehelsetjenesten. Taksten kan ikke benyttes for kommunikasjon med henvisende behandler ved oppstart av behandlingsserien.

F. Behandling i pasientens hjem m.m.

1. Ved behandling i pasientens hjem ytes det et tillegg til behandlingstakstene på kr 76,-.

Tillegget gis også ved behandling av barn, eldre, funksjonshemmede og kronisk syke i barnehage, skole og dagsenter. Det er et vilkår at pasienten ikke kan møte i fysioterapeutens institutt uten spesielt transportmiddel og/eller ledsager.

2. I tillegg til dette ytes det reisetillegg etter følgende satser:

1. Reise pr. kilometer med bil, motorsykkel, tog kr 7,-
2. Reise med annet transportmiddel (herunder til fots) for hver påbegynte halvtime kr 57,-

3. I byer og bymessig bebygde strøk hvor det er innført fast skysstillegg, ytes det et fast reisetillegg i stedet for reisetillegg som nevnt i punkt 2.1, jf. § 5 i forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Merknad:

Beregningsgrunnlaget for reisetillegget er antall tilbakelagte kilometer. Ved beregning av veglengden avrundes samlet antall kilometer ved fram- og tilbakereisen til nærmeste hele antall kilometer.

Veglengden regnes fra fysioterapeutens kontor (bolig), men skjer utreisen fra et midlertidig oppholdssted, regnes fra dette hvis reisen derfra til pasienten er kortere.

Ved hjemmebehandling under fast kontordagsreise regnes reisetillegg bare for det antall kilometer som fysioterapeuten reiser ekstra i anledning av hjemmebehandlingen.

G. Tillegg for ubekvem arbeidstid

Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfose, congenit, myopati, mrb duchenne og spinal muskelatrofi ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp på ubekvem arbeidstid. Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller følelgesstand som anfallsmessig/periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlingstiltak.

Tillegget settes til 75 prosent av summen av honorartakst og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg.

Med ubekvem arbeidstid menes tidsrommet mellom klokken 1800 og klokken 0800, eller mellom klokken 0000 lørdag og klokken 2400 søndag og mellom klokken 0000 og 2400 på helge- og høytidsdager, samt mellom klokken 1200 og 2400 på jul- og nyttårsaften.

Dersom fysioterapeuten har henlagt sin vanlige arbeidstid til disse tidspunktene, ytes ikke tillegget.

Kapittel IV. Tilskott til fellesformål for fysioterapeuter

Folketrygden yter i perioden 1. juli 2009 - 30. juni 2010 26 000 000 kroner til Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter.

Kapittel V. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2009. Fra samme dato oppheves forskrift 19. juni 2008 nr. 609 om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi fastsatt med hjemmel i folketrygdloven § 5-8 femte ledd og § 22-2 andre ledd.